

18.

Előterjesztő: Dr. Faragó Péter
polgármester

Készítette: Csiszárné dr. Sajgó Erika
Igazgatási Osztályvezető

Aleva Mihályné
Intézményvezető

Beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Tisztelt Képviselő Testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést a képviselő-testület általi megtárgyalást követően meg kell küldeni a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának.

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg.

Fentiek alapján az értékelés bemutatja:

- ❖ a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- ❖ az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó információkat;
- ❖ az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- ❖ a felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításait;
- ❖ a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján;
- ❖ a bűnmegelőzési program főbb pontjait, a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számát, az általuk elkövetett bűncselekmények számát, a bűnelkövetés okait;
- ❖ a civil szervezetekkel való együttműködés kereteit.

A hivatkozott jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészítettük az előírt beszámolót, mely tartalmazza a jegyzői gyámhatóság, valamint a Gyermekjóléti Szolgálat beszámolóját.

Kérjük a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az önkormányzat 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést elfogadni szíveskedjen.

Sajószentpéter, 2017. április 18.

**Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2017. (IV. 27.) határozata**

a 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámoló elfogadásáról

Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a Sajószentpéter Városi Önkormányzat 2016. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló beszámolót és az abban foglaltakat elfogadta.

Felelős: Jegyző
Igazgatási osztályvezető
TSZK vezető

Határidő: azonnal



***BESZÁMOLÓ
SAJÓSZENTPÉTER VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
2016. ÉVI
GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATAINAK
ELLÁTÁSÁRÓL***

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	5
1. A gyermekek védelmének rendszere.....	5
2. Demográfiai adatok.....	6
3. Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli és természetbeni ellátások biztosítása.....	7
3.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.....	7
3.2 Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása.....	9
3.3 Pénzübeli ellátás.....	11
3.4 Gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés.....	12
3.5 Önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzübeli és természetbeni ellátások.....	15
4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása.....	15
4.1 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat célja, szakmai feladatai, alapelvei.....	16
4.1.1 Veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszer működtetése.....	17
4.1.2 A veszélyeztetettség megszüntetése.....	18
4.1.3 A családok szociális helyzetének javítása, adományok közvetítése.....	19
4.1.4 Tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás.....	19
4.1.5 Prevenációs és szabadidős szolgáltatások.....	19
4.1.6 Környezettanulmány készítése.....	20
4.1.7 Tájékoztatás.....	20
4.1.8 Adatok a szolgálat 2016. évi működéséről.....	21
4.2 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2016. évi szakmai tevékenységének összegzése.....	22
4.3 A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása.....	23
5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzése	23
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.....	24
6.1 A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények száma 2016. évben.....	24
6.2 A bűnelkövetés okai.....	25
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok.....	26

Bevezetés

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) célja, hogy megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek szerint az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

E célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogai érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmét biztosító, pénzben és természetben nyújtott, valamint személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, az ellátások finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, továbbá a gyermekvédelmi gondoskodás egyes formáit, fő szabályait és a gyámügyi igazgatás szervezetét.

A törvény végrehajtását a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet szabályozza.

A Gyvt. szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

1. A gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint jogszabályban meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés,
- gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthoneremtési támogatás.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása,
- gyermekek átmeneti gondozása.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- otthont nyújtó ellátás,
- utógondozói ellátás,
- területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- védelembe vétel,
- családbafogadás,
- ideiglenes hatályú elhelyezés,
- nevelésbe vétel,
- nevelési felügyelet elrendelése,
- utógondozás elrendelése,
- utógondozói ellátás elrendelése,
- megelőző pártfogás elrendelése.

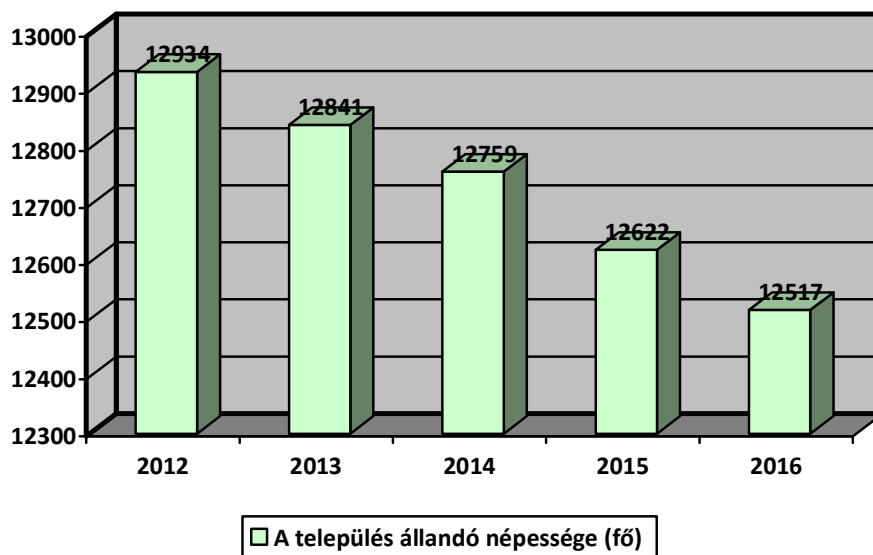
A gyermekvédelmi rendszer része a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiatalkorúak intézeti ellátása. A fiatalkorúak javítóintézeti neveléséről külön törvény rendelkezik.

2013. január 1-jétől a járási hivatalhoz került a jegyzői és a városi gyámhivatali feladat- és hatáskörök jelentős része. A járási hivatal jogosult eljárni egyebek mellett a védelembe vétellel, iskoláztatási támogatás szüneteltetésével, gyermekelhelyezéssel, gyermektartásdíjjal, otthonteremtési támogatással, kiskorú házasságkötésének engedélyezésével, gyámsági, gondnoksági, valamint vagyonkezeléssel kapcsolatos ügyekben.

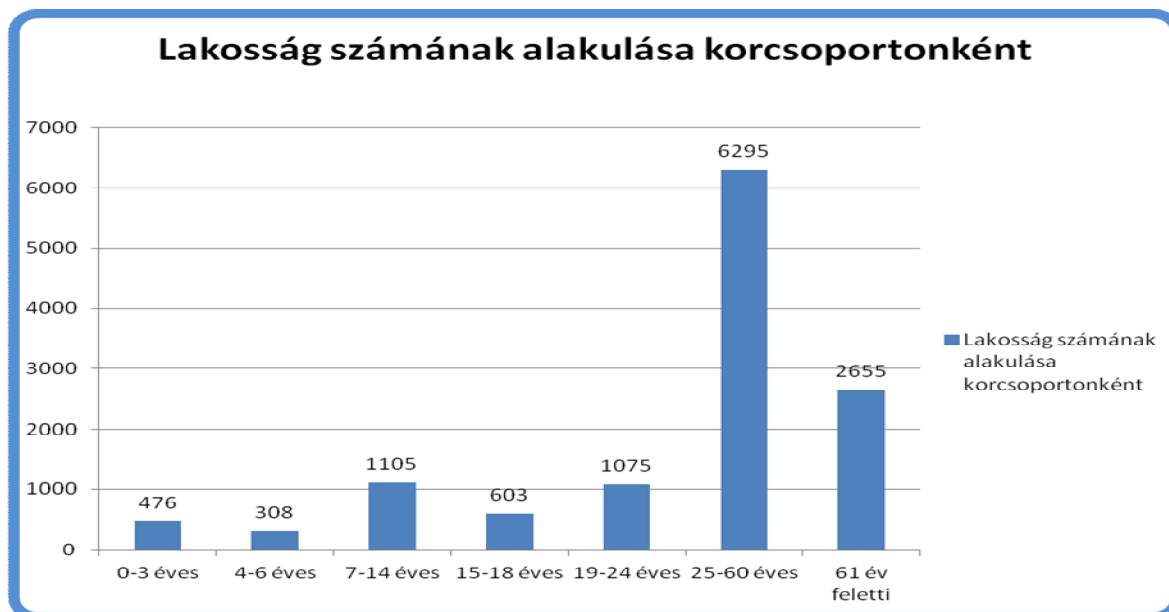
A települési önkormányzat hatáskörében maradtak a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, valamint ellátások.

2. Demográfiai adatok

A település demográfiai mutatói



A város állandó népességének száma 2016. december 31. napján 12.517 fő volt. Az előző évhez viszonyítva a lakosság száma 105 fővel (0,99 %-kal) csökkent.



A fenti adatokból megállapítható, hogy a 0 – 18 éves korosztály száma az állandó népességen belül 2492 fő volt, amely az előző évhez képest (2528 fő) csökkenő tendenciát mutat.

3. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt., alapján az önkormányzat által kötelezően nyújtandó pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása,
- pénzbeli ellátás,
- gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés.

Jelentős változás a Gyvt.-ben 2016. január 1. napjától, hogy külön alcímként került szabályozásra a **gyermekétkeztetés**, részletezve az intézményi, az ingyenes és kedvezményes intézményi és a **szünidei gyermekétkeztetés** feltételeit.

A Gyvt, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III.tv. (a továbbiakban: Szt.) felhatalmazása alapján megalkotott **önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátás:**

- rendkívüli települési támogatás,
- lakhatást segítő települési támogatás,
- hallgatói támogatás.

3.1 Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

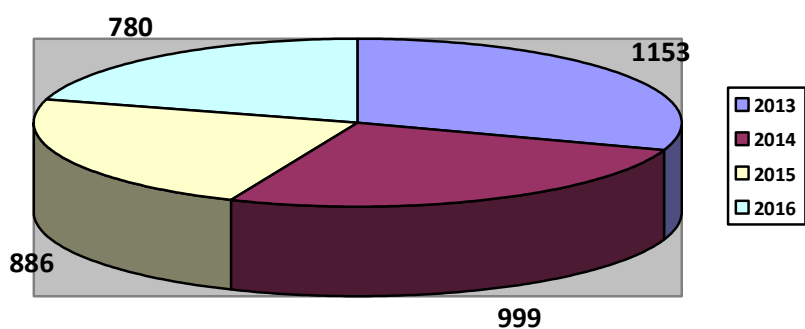
A Gyvt. 19. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult - a törvényben meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés (2016. január 1. napjától – ha megfelel a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetés) igénybevételére,

- évente kétszer természetbeni támogatásra Erzsébet utalvány formájában (alkalmanként 5800.-Ft összegben), amelyet ruházat, élelmiszer, tanszer vásárlására használhat fel, és
- külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményekre (ingyenes tankönyv, a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításának alapja, a közműfejlesztési támogatás és védendő fogyasztói státusz megállapítása).

A jogosultság megállapítása jövedelemhatárhoz - az öregségi nyugdíjminimum legkisebb összegének (a továbbiakban: nyugdíjminimum) 130 %-hoz, egyes kivételes esetekben 140 %-hoz kötött, továbbá a család vagyoni helyzetét is vizsgálni szükséges.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményről elmondható, hogy a településünkön ez a legtöbb család által igénybevett támogatási forma.

Az alábbi grafikonon a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának alakulását figyelhetjük meg az elmúlt négy évben.



Az adatokból jól látható, hogy a támogatásban részesülők száma csökkenést mutat.

Az elmúlt évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránt 790 személy nyújtott be kérelmet.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránt előterjesztett kérelmek közül 10 esetben a jogszabályi feltételek hiánya miatt elutasító döntés született. Az elutasító határozatok ellen jogorvoslati kérelmet nem terjesztettek elő.

2016. évben összesen **780** gyermek volt jogosult a kedvezményre, melyből 46 nagykorú személy saját jogán igényelte meg a támogatást. (A kedvezményben részesülők száma az előző évihez képest 0,88 %-kal csökkent.)

Akinek a kedvezményre való jogosultsága az elmúlt év augusztus 1-jén és november 1-jén fennállt, természetbeni juttatásban részesült, melynek összege gyermekenként és alkalmanként 5800,-Ft volt Erzsébet utalvány formájában. Erre a célra a két alkalommal összesen **9.053 800.-Ft** került kifizetésre. Ez az adat tartalmazza azoknak a nagykorúvá vált gyermekeknek a támogatását is, akik saját joggal részesülnek kedvezményben.

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén a nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- ❖ nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, és 23. életévét nem töltötte be, vagy
 - ❖ felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,
- feltéve, hogy a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult. A kifizetett összeg 100%-ban állami finanszírozású.

3.2 Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A fentiekben ismertetett „klasszikus” kedvezményen kívül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődően kerülhet sor a **hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet** megállapítására a 2013. szeptember 01. napjától hatályos szabályozás szerint.

A Gyvt. 67/A. § (1) bekezdése értelmében **hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy fennáll**:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb **alapfokú iskolai végzettséggel** rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti **aktív korúak ellátására jogosult** vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző **16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott** személy,
- c) a gyermek **elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában (továbbiakban: IVS) szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben (az IVS alapján településünkön három szegregátum található: Belvárosi rész /Daru, Gyöngyvirág, Csurgai utcák/, Semmelweis u., Bercsényi u., Somogyi u. által határolt terület és a Fecskeszög)vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

A Gyvt. 67/A. § (2) bekezdése értelmében **halmozottan hátrányos helyzetű**

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a Gyvt. 67/A.§ (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül **legalább kettő fennáll**,
- b) a **nevelésbe vett gyermek**,
- c) az **utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló** fiatal felnőtt.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítására irányuló eljárás a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tekintetében illetékességgel rendelkező települési önkormányzat **jegyzőjének hatáskörébe tartozik**. A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg **kérelemre** – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállásával kapcsolatos **nyilvántartás** vezetése 2013. 09. 01. napjától a jegyző feladata.

A települési önkormányzat jegyzője a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását megállapító határozatát, a határozat jogerőre emelkedését követő öt napon belül tájékoztatásul megküldi annak a bölcsődének, nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek, ahol a gyermek bölcsődei ellátásban részesül, vagy amellyel a gyermek (nagykorúvá vált gyermek) óvodai, tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll.

2016. évben **780 gyermek** részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Ebből **409** gyermek részére kezdeményezték a hátrányos helyzet/halmozottan hátrányos helyzet megállapítását. A **409** gyermek közül **32** gyermek esetében hátrányos helyzet, **377** gyermek esetében pedig halmozottan hátrányos helyzet megállapítására került sor.

A hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó 2016. évi adatokat az alábbi táblázat mutatja be:

Megnevezés	Tárgyévi adatok	12.31-én jogosultak	A 12.31-én jogosultak korcsoportonkénti megoszlása				
			0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 -
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (Rgyvk) részesülők	780	752	91	98	353	164	46
Rgyvk-ben részesülőkből HH/HHH megállapítását kérők	409	364	1	40	193	104	26
Megállapított HH száma	32	25	0	3	13	7	2
Megállapított HHH száma	377	339	1	37	180	97	24

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a köznevelés területén biztosított kedvezmények, támogatások, illetve jogosultságok:

Óvodai fejlesztő program, képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés

A **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek, tanulók iskolai sikeressége érdekében óvodai fejlesztő programot, valamint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést (Integrációs Pedagógiai Rendszer) kell szerveznie az óvodának, iskolának. A programokban megvalósuló tevékenységek többek között: együttnevelés, egyéni tanulástámogatás a tanulók számára, a szülővel való kapcsolattartás, intézményfejlesztés. A programokról az óvodákban, iskolákban lehet tájékozódni.

Arany János Tehetséggondozó Program Arany János Kollégiumi Program és Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program

Az Arany János Tehetséggondozó Program, az Arany János Kollégiumi Program és az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program az érettségi megszerzéséhez és a felsőfokú tanulmányok folytatásához szükséges felkészüléshez, a sikeres szakmaszerzéshez nyújt tanulási, szociális, egészségügyi támogatást **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű**, valamint rászoruló tanulók számára kollégiumi elhelyezéssel. Az Arany János Tehetséggondozó Programnak és az Arany János Kollégiumi Programnak előkészítő évfolyama is van, ezek a programok 5 évesek. Az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program 3 éves. A programokban megvalósuló tevékenységek többek között: tehetségsegítés, egyéni fejlesztési és tanulási tervek kialakítása, pályaválasztás segítése, tanulmányi versenyeken, kulturális és sportrendezvényeken való részvétel, szociális hozzájárulás biztosítása. A 8. évfolyamos tanulók pályázat útján jelentkezhetnek a programokba, a pályázatokat az Emberi Erőforrások Minisztériuma jelenteti meg minden év szeptemberében (a programokról tájékozódni lehet az alábbi honlapokon: www.kormanv.hu/ Emberi Erőforrások Minisztériuma/Köznevelésért Felelős Államtitkárság; www.aitp.hu/www.aikp.hu/ www.aikszp.hu/).

Útravaló Ösztöndíjprogram

Az Útravaló Ösztöndíjprogram célja egyfelől a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének **elősegítése**, másrészt a természettudományos érdeklődésű tanulók **tehetséggondozása**.

Az előbbi cél támogatása az Útravaló Ösztöndíjprogram **esélyteremtő alprogramjai** keretében történik.

Az **Út a középiskolába** alprogram célja a tanulók felkészítése érettségit adó középiskolában való továbbtanulásra; az **Út az érettségihez** alprogram a középiskola sikeres befejezéséhez segíti hozzá a tanulókat; az **Út a szakmához** alprogram a szakiskolai tanulók tanulási nehézségeinek leküzdéséhez járul hozzá; az **Út a diplomához** alprogram célja a hátrányos helyzetű hallgatók felsőoktatási esélyegyenlőségének javítása, felsőfokú tanulmányaik megkezdésének támogatása. A programokba történő jelentkezés pályázati úton történik, a pályázati felhívások a <http://www.emet.gov.hu/felhivasok> honlapon találhatóak.

Az alapfokú művészetoktatásban való részvétel támogatása

Minden esetben ingyenes a **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű** tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel.

A lemorzsolódás megelőzését szolgáló rendelkezések

A **halmozottan hátrányos helyzetű** tanuló esetében a tankötelezettség magántanulónként történő folytatásához az iskola igazgatójának be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét. Fizetési hátralék miatt a **hátrányos helyzetű** tanuló tanulói jogviszonya, kollégiumi tagsága nem szüntethető meg.

Iskolai felvétel

Az oktatási esélyegyenlőség javításának érdekében, ha a településen több általános iskola működik, az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a **halmozottan hátrányos helyzetű** gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, előnyben kell részesítenie a **halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat**. A középfokú iskola a felvételi vizsgák befejezése után rangsorolja a jelentkezőket, a rangsorolás során az azonos eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a **halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat**.

3.3 Pénzbeli ellátás

A Gyvt. 19. § (1a) bekezdése alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt - tartásra köteles - hozzátartozó havonta a nyugdíjminimum legkisebb összege 22 %-ának megfelelő mértékű pénzbeli ellátásra jogosult, ha nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

2016-ban 1 fő családbafogadó gyám részére 3 gyermek jogán került megállapításra pénzbeli ellátás, 6270.-Ft/ fő/hó összegben egy év időtartamra. 2016. júliusától azonban már csak 2 gyermek jogán kap ellátást a gyám, mivel az egyik gyermek nagykorúvá vált.

3.4 Gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés

Városunkban a gyermekétkeztetés intézményes keretek között történik.

A Gyvt. 2016. január 1. napján hatályba lépett módosítása szerint (21/B. § (1)-(2) bekezdése) „az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen** kell biztosítani

a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj **50%-os normatív kedvezményével** kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.”

Településünkön a Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskola két tagiskolával, a Sajószentpéteri Központi Napközi Otthonos óvoda két tagóvodával működik.

Óvodában, bölcsődében és az iskolában szervezett kedvezményes étkeztetésben részesülők számának alakulása

2016. évi átlaglétszám (A Városgondnokság könyvelési csoportjának nyilvántartása alapján.)

ÓVODÁK	MÓRA F. U. (FŐ)	KÖZPONTI (FŐ)	SEMMELWEIS (FŐ)	ÓVODÁK ÖSSZ. (FŐ)
Ingyenes	67	60	75	202
Ingyenes diétás	0	2	0	2
Fizetős 100%	1	12	5	18
Összesen	68	74	80	222

BÖLCSŐDE (FŐ)	
Ingyenes	19
Ingyenes diétás	0
Fizetős 100%	3
Összesen	22

ISKOLÁK	KOSSUTH (FŐ)	HUNYADI (FŐ)	MÓRA FŐ)	ISKOLÁK ÖSSZ. (FŐ)
----------------	---------------------	---------------------	-----------------	---------------------------

Ingyenes	149	82	134	365
50%	37	6	6	49
Fizetős 100%	68	18	4	90
ÖSSZ:	254	106	144	504

Tízórai, Ebéd,Uzsonna	106	63	69	238
Ebéd	20	6	4	30
Menza	128	37	71	236
ÖSSZ:	254	106	144	504

2016. évi szünidei gyermekétkeztetés

A 2016. évi szünidei gyermekétkeztetés a Gyvt.21/C.§-a, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011.(XII.29.) Korm.rendelet 13.§-a, 13/A.§-a és 13/B.§-a, a gyermekek napközbeni ellátásáról szóló 1/2011. (I.24.) önkormányzati rendelet, valamint a Képviselő-testület e tárgyban hozott

- a szünidei gyermekétkeztetéssel kapcsolatos döntések meghozataláról szóló 87/2016.(V.26.) határozata,
- az ingyenes nyári szünidei gyermekétkeztetés jogosulti körének a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultakra történő kiterjesztéséről szóló 89/2016.(V.26.) határozata,
- az ingyenes őszi és téli szünidei gyermekétkeztetés nyersanyagnormájának meghatározásáról szóló 171/2016.(IX.22.)határozata,
- az ingyenes őszi és téli szünidei gyermekétkeztetés tíz munkanapra történő megszervezésének feltételeiről szóló 172/2016.(IX.22.) határozata és
- az ingyenes téli szünidei gyermekétkeztetés négy munkaszüneti napra történő megszervezéséről szóló 173/2016. (IX.22.) határozata

alapján került lebonyolításra.

A gyermekvédelmi törvény alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, a kizárólag rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére pedig

ingyenesen biztosíthatja. Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időszaka a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott

- őszi, téli és tavaszi szünetben a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda, iskola - zárvatartásának időtartama alatt valamennyi munkanap,
- a nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanap a nappali rendszerű intézmények - bölcsőde, óvoda, iskola - zárvatartásának időtartama alatt.

Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés természetbeni ellátásként nyújtott déli meleg főétkezés, amely az étel elvitelével biztosított a Sajószentpéteri Közétkeztetési Nonprofit Kft. székhelyéről.

A 2016. évi tavaszi szünidei gyermekétkeztetés még kizárólag a törvény által kötelezően előírt jogosult kör, azaz a hátrányos helyzetű gyermekek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére került megszervezésre. A Képviselő-testület májusi ülésén azonban döntött arról, hogy „a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása” normatíva terhére a nyári iskolai szünet legalább 43 munkanapján, a sajószentpéteri állandó lakóhellyel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára is biztosítja az ingyenes déli meleg főétkezést. Ezzel egyidejűleg hozott döntést arról is, hogy a rászorultak részére az iskolai szünidei nappali gyermekfelügyeletet és napi kétszeri étkezést megszervezi maximum 20 fő keretszámmal 30 napra.

Ezt követően 2016. szeptemberében a Képviselő-testület elfogadta a gyermekek napközbeni ellátásáról szóló 1/2011.(I.24.) önkormányzati rendelet módosítását, mely szerint a rendelkezésre álló pénzügyi keret mértékéig, a sajószentpéteri állandó lakóhellyel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére a nyári szünet mellett valamennyi évközi (őszi, téli, tavaszi) szünetben biztosítja az ingyenes déli meleg főétkezést. Emellett rendelkezett arról is, hogy az önkormányzat a téli szünetben a tanítási szünet időtartamára eső munkaszüneti napokon hideg élelmiszer csomagot biztosít a sajószentpéteri állandó lakóhellyel, vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező,

- 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek, valamint az
- óvodai nevelésben részesülő és az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű oktatásban résztvevő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

2016-ban az önkormányzat „a települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása” normatíva terhére a nyári szünetben összesen 45 munkanapon, az őszi szünetben 3, míg a téli szünetben 7 munkanapon biztosított ingyenesen déli meleg főétkezést, illetve a téli szünetben további 4 munkaszüneti napon hideg élelmiszer csomagot a fentiekben meghatározott jogosult kör számára.

Az Igazgatási Osztály munkatársai 2016-ban a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolítása során a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szüleit, törvényes képviselőit három ízben írásban tájékoztatták a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, módjáról, időtartamáról és helyszínéről, valamint minderről külön értesítették a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek szüleit, törvényes képviselőit is. Ezen kívül a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt a helyben szokásos módon (honlapon, Sajó Tv-n keresztül) és az intézményeken keresztül is felhívták erre a jogosultak figyelmét. A beérkezett kérelmek, nyilatkozatok feldolgozása során megvizsgálták, hogy a szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt, illetve legalább az azt megelőző 30. napon fennállt-e a gyermek jogosultsága.

2016-ban a szünidei gyermekétkeztetést igénybevevők számát az alábbi táblázat mutatja be:

	SZÜNIDŐ TÍPUSA	JOGOSULTSÁG JOGCÍME				összesen (fő)
		hátrányos helyzetű (fő)	halmozottan hátrányos helyzetű (fő)	rendszeres gyermek-védelmi kedvezményre jogosult (fő)	szünidei felügyelet (fő)	
1	tavaszi	12	154	0		166
2	nyári	23	251	140	5	419
3	ősz	9	158	79		246
4	téli-meleg ebéd -hideg csomag	14	256	89		359
			233	89		322

3.5 Önkormányzati rendelet alapján önként vállalt pénzbeli és természetbeni ellátások

A Gyvt. 18. § (2) bekezdése felhatalmazza a települési önkormányzat képviselő-testületét, hogy a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel egyéb pénzbeli és természetbeni támogatásokat állapíthasson meg.

Az Szt. pedig az önkormányzatok által biztosítandó segélyek tekintetében annyit ír elő, hogy a képviselő-testület a helyi viszonyokhoz mérten a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt, melynek típusait, megállapításuk, kifizetésük, folyósításuk, valamint felhasználásuk ellenőrzésének szabályait rendeletben határozza meg.

A szünidei gyermekétkeztetés kapcsán már ismertetett önként vállalt természetbeni ellátás mellett a hivatkozott jogszabályok alapján alkotta meg a képviselő testület a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások helyi szabályairól szóló 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletét.

A rendeletben meghatározott támogatások közül a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére megállapítható **rendkívüli települési támogatás** alkalmas a gyermeket nevelő családok támogatására, de közvetetten a **lakhatási támogatás** is betölti ezt a szerepet. 2016-ban került bevezetésre az ún. **hallgatói támogatás**, mely szerint egyszeri pénzbeli támogatás állapítható meg - a tanulmányokkal kapcsolatos költségek csökkentéséhez - annak a 18. életévet betöltött fiatal felnőttnek, aki felsőoktatási intézményben nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, 25.életévét még nem töltötte be és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 300%-át. A támogatás összege hallgatónként 30.000.-Ft, melyet az önkormányzat évente egy alkalommal, a kérelem benyújtását követő hónap 5.napjáig folyósít. 2016-ban összesen 39 fő részesült hallgatói támogatásban, összesen 1.170 000.- Ft összegben.

4. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A 2016. évi januári jogszabályváltozások következtében a család- és gyermekjóléti szolgáltatás, mint feladatellátás, egy szervezeti egységben működik. A gyermekjóléti alapellátás feladatköréből kikerültek a hatósági ügyek és az újonnan alakult Gyermekjóléti Központok látják el ezt a gyermekvédelmi feladatot.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

4.1 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat célja, szakmai feladatai, alapelvei

Az intézmény az ellátási területén élő, szociális, életvezetési és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, valamint a krízishelyzetbe került egyének és családok számára nyújt segítő, szociális alapszolgáltatást.

Célja az egyének és családok életvezetési képességének megőrzése, fejlesztése, a problémák kialakulásának megelőzése, kiváltó okok feltárása, krízishelyzetek kezelése, a veszélyeztetettségi tényezők megszüntetésére törekvés a szociális munka eszközeinek, módszereinek, valamint a szociális szakember készségeinek alkalmazásával.

Az újonnan felálló gyermekjóléti központok a járási székhelyeken kezdték el működésüket. Az intézmény ezen feladatellátásából adódóan, Sajószentpéter tekintetében a Kazincbarcikai Gyermekjóléti Központtal dolgozik együtt.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás önkéntes alapellátás, melynek keretében a családsegítők szociális segítő tevékenységet végeznek.

A hatósági ügyek (védelembé vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, gyám kirendelés, családba fogadás), az utcai szociális munka, a kapcsolattartási ügyelet, a jogi tájékoztatás nyújtása, a pszichológiai tanácsadás a Család- és Gyermekjóléti Központokhoz kerültek.

A védelembé vett gyermekek esetében a Központ esetmenedzserei a családsegítőket is bevonják a szociális segítő munkába.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai a fentiekén túl:

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén kitölti a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait,
- az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a jogszabályban szabályozott zárt adatkezelés kötelezettségét,
- a beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak,

- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít,
- éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a gyermekkel és családjával végzett szociális segítő munkával elősegíti a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- megállapodást köt az alapellátás keretében önként vállalt együttműködésre,
- családsegítéssel a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésére törekszik,
- családi konfliktusok megoldásának elősegítésével, a család működési zavarainak helyreállításával, életvezetési tanácsok adásával,
- családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsot ad, vagy az ehhez való hozzájutást megszervezi,
- a klienseket tájékoztatja a törvényben és a helyi rendeletben szabályozott szociális ellátások igénybevételének lehetőségeiről,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyát támogatja, segíti, megfelelő tanácsokkal látja el,
- prevenciós és szabadidős programokat szervez,
- hivatalos ügyeket intéz,
- segítségnyújtás az egészségügyi ellátások és pedagógiai szakszolgálatok igénybevételének lehetőségéről,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat adminisztrációs feladatait elvégzi.

4.1.1 Veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszer működtetése

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról, igénybevételének lehetőségéről.

Sajószentpéteren a jelzőrendszer tagjai:

- az egészségügyi szolgáltatókat nyújtók, különösen a védőnői szolgálat, a házi orvosok, a házi gyermekorvosok,
- bölcsőde,
- a köznevelési intézmények (óvoda, iskola, pedagógiai szakszolgálat),
- a rendőrség,
- a pártfogó felügyelői szolgálat.

A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással is együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

Az észlelő- és jelzőrendszer működését, működtetését a 2016. áprilisában kiadásra került három dokumentum szabályozza, amelyek egymásra épülve rendszerbe foglalják a jogi és szakmai szabályokat:

- „Szakmai ajánlás a család-és gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő-és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól”,
- „Protokoll a család-és gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő-és jelzőrendszer folyamatairól”,
- „A gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektor semleges egységes elvek és módszertan”.

Ezeket a dokumentumokat minden jelzőrendszeri tagnak eljuttattuk. A visszajelzések alapján a dokumentumok segítséget, tájékoztatást, irányt és jól érthető szempontokat adtak a közös munkához. Ráirányították a figyelmet a nagyobb felelősségvállalásra, a jelzési kötelezettség jelentőségére. Az egységesített jelzőlapok nagymértékben segítették a munkát.

A Szolgálat koordinációs tevékenysége kapcsán rendszeresek voltak a szakmaközi megbeszélések, esetmegbeszélések, esetkonferenciák, napi szintű konzultációk. A jelzőrendszeri közös munka éves értékelése az előzetesen jelzőrendszeri tagok által beküldött adatlapok alapján készült el.

2016-ban 5 szakmaközi megbeszélést tartott Szolgálatunk, melynek témái voltak:

- A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer 2015. évi munkájának értékelése.
- Az oktatási-nevelési intézmények tanév-, illetve félévkezdéssel/zárással kapcsolatos nehézségei, aktualitásai.
- A tankötelezettségi törvény megszegésének következményei, a mulasztások igazolása.
- A rendőrséggel végzett közös munkafeladatok, valamint a szabálysértésekkel kapcsolatos változások.
- A családok anyagi nehézségei, nem megfelelő higiéniás körülményei.

2016. májusában a szolgálat „**Agresszió és konfliktuskezelés**” elnevezésű szakmaközi tanácskozást szervezett az észlelő- és jelzőrendszer tagjainak és az érdeklődő szülőknek.

A program keretében Szathmáry-Király Orsolya pártfogó felügyelő „Agresszió megjelenése a fiatalok körében és a gyakorlatban”, Juhász Gelencsér Anett az Öt Pont Egyesület munkatársa „A konfliktus kezelés csoportos módszerei elméletben és gyakorlatban” és Kiss Edina iskolapszichológus „Agresszió az iskolában” címmel tartott előadást. A rendezvényen sok érdeklődő szakember, szülő vett részt. Az előadások után megállapításra került, hogy az azokon elhangzottak nagy segítséget jelentenek a mindennapi munka során.

A Szolgálat kötelezve van éves intézkedési terv készítésére, amely tartalmazza és konkrétan megfogalmazza a jelzőrendszer éves feladatait. A jogszabályi előírásoknak megfelelő intézkedési terv két fő területre összpontosít, az éves célkitűzések ennek megfelelően és a jelzőrendszeri tagok által leírt tapasztalatok alapján kerültek megfogalmazásra.

Főbb célkitűzései:

A településen élő gyermekek nagyobb csoportját veszélyeztető tényezők megszüntetése érdekében

- a köznevelési törvény előírásainak betartása, az igazolatlan mulasztások számának csökkentése,
- tanítási időben történő csellengés, csavargás kiszűrése, visszaszorítása,
- a deviáns magatartás megelőzése, kezelése,
- a családok szociális helyzetének javítása.

A jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében kitűzött célok:

- a szakmai kapcsolatok minősítése, erősítése,
- gyors, célzott, hatékony információáramlás, egymás kölcsönös tájékoztatása,
- szakmai ismeretszerzés, szemléletformálás.

Összességében elmondható, hogy a jelzőrendszer Sajószentpéteren megfelelően működik, a jelzőrendszer tagjainak munkája összehangolt. Az intézkedési tervben megfogalmazottak megvalósultak.

4.1.2 A veszélyeztetettség megszüntetése

2016-ban a leggyakoribb veszélyeztetettséget kiváltó tényezők az alábbiak voltak:

- nem megfelelő szociális környezet, munkanélküliségből, alacsony jövedelmekből adódó közüzemi díjhátralékok felhalmozása, megélhetési nehézségek, szülők alkohol-, deviancia problémái,
- ingerszegény családi környezet, higiéniával kapcsolatos hiányosság,
- szocializációs problémák,
- nem megfelelő higiénia, ápolatlanság,

- gyermeknevelési problémák, a gyermek testi és érzelmi elhanyagolása,
- köznevelési törvény megszegése, igazolatlan mulasztások magas száma,
- szülői együttműködés hiánya,
- magatartási problémák az intézményekben, tanulási nehézség,
- deviáns magatartás, csellengés, csavargás (agresszív viselkedés a társakkal, dohányzás, alkoholfogyasztás, kábító hatású anyagok fogyasztása).

A veszélyeztető körülmények elhárítása, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a Szolgálat családsegítői személyes segítő kapcsolat keretében gondozási tevékenységet folytattak. Ennek során a szociális munka eszközeit felhasználva, abban nyújtottak segítséget a családoknak, hogy képessé váljanak a gyermek megfelelő testi-, értelmi-, érzelmi-, erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítására. Segítséget nyújtottak a szülőknek - szükség szerint új, hatékonyabb nevelési módszerek bevezetésével - a nevelési-, gondozási feladataik ellátásához, a családban jelentkező működési zavarok elhárításához. Lehetőség és igény szerint kezdeményezték a szociális alapszolgáltatások keretében nyújtott gondoskodás igénybevételét.

4.1.3 A családok szociális helyzetének javítása, adományok közvetítése

Az elmúlt évek során a lakosság körében ismertté vált, hogy a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat ruha, bútor, játék és egyéb használati tárgy adományokat fogad, melynek következtében több és alkalmanként nagyobb mennyiségű felajánlás is érkezett.

Karácsony előtt egy adományozó kérésének megfelelően, az általa felajánlott pénzüsszeget élelem vásárlására fordítottuk, amellyel 4 családnak tudtunk örömet szerezni.

A korábbi évekhez hasonlóan az adományok fogadása és szétosztása az elmúlt évben is folyamatos volt, melyeket meghatározott napon és adminisztrációval közvetítettünk a Szolgálatot felkereső és erre igényt tartó klienseknek.

2016-ban **1725** család részesült adományban (tartós élelmiszer, ruha, bútor, játék és egyéb használati tárgy).

A tél folyamán rendkívüli települési támogatás és tüzelő támogatási kérelem beadását támogattuk, abban az esetben, amikor azonnali beavatkozásra volt szükség.

4.1.4 Tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás

A kliensek leggyakrabban a közüzemi díjhátralék rendezése, szabálysértések elkövetéséből adódó büntetések kifizetésének nehézségei, a gyerekek után folyósított, illetve saját jogon igénybe vehető szociális juttatások intézésének kapcsán keresték meg a szolgálatunkat.

Több alkalommal fogalmaztunk részletfizetési kérelmet, bírósági keresetet, illetve segítettünk családtámogatási ellátások, adó- és TAJ kártya igénylésében. Számos esetben működtünk közre telefonon történő ügyintézésben, amely klienseink számára olykor áthidalhatatlan nehézséget jelent.

4.1.5 Prevenációs és szabadidős szolgáltatások

A jelzőrendszer tagjai 2016-ban prevenációs programok szervezésével igyekeztek a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezőket megelőzni, megszüntetni. E célt szolgálták a szülők számára szervezett megbeszélések, szülői értekezletek, nyílt napok, a különböző témákban szakemberek (iskolarendőr, iskolapszichológus, védőnő) által tartott előadások, a családlátogatások, adománygyűjtési és közvetítési akciók.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői a tanítási szünetekben, szintén prevencióss céllal, a szabadidő hasznos eltöltésére:

- játszóházat,
- sportnapot,
- rajzversennyel egybekötött mesedélután,
- kézműves foglalkozást tartottak,
- a parasznyai babamúzeum megtekintésére buszos kirándulást szerveztek.

A szabadidős programok mellett egész évben biztosítottunk korrepetálási lehetőséget a tanulmányaikban nehezen haladó, rosszul teljesítő diákoknak, magántanulóknak.

A Szolgálatnál nagy hangsúlyt kap a bűnmegelőzés, a preventív tevékenység. Az iskolarendőrökkel családsegítőink rendszeres, napi szintű kapcsolatban állnak. A „**Csellengő program**” keretében 2016. év folyamán a Szolgálat munkatársai az iskolarendőrökkel közösen nyolc alkalommal tartottak ellenőrzést a tanítási idő alatt a városban csavargó, a köznevelési törvényt megszegő gyermekek kiszűrésére. Bűnmegelőzési céllal egy alkalommal szerveztük meg a szórakozóhelyek, italboltok késő esti ellenőrzését, melynek célja fiatalok esetleges kiszolgáltatásának, illetve felügyelet nélküli ottlétének kiszűrése volt.

4.1.6 Környezettanulmány készítése

A Szolgálatot környezettanulmány készítésére családba fogadás kérelmezése, gyám kirendelés, hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása ügyében kérték fel. Örökbefogadással kapcsolatos környezettanulmány készítésére az év folyamán nem került sor.

4.1.7 Tájékoztatás

A korábbi évekhez hasonlóan folyamatosan tájékoztattuk a települések lakosságát és a klienseket plakátok, szórólapok, kiadványok segítségével a Szolgálatnál igénybe vehető szolgáltatásokról, valamint más szolgáltatások igénybevételének lehetőségéről.

Ezen belül például:

- a betegjogi, az ellátott jogi és a gyermekjogi képviselő fogadóórairól, elérhetőségéről,
- a fiatalok és felnőtt pártfogó felügyelők fogadóóráinak rendjéről,
- jogi segítségnyújtás igénybevételének lehetőségeiről (pl.: „Nép ügyvédje” Jogi Segítségnyújtó Szolgálat, Igazságügyi Hivatal Áldozatsegítő Szolgálat),
- a NANE (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen) Egyesület által működtetett segélyvonalról,
- az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat ingyenes segélyvonaláról,
- különböző segélyvonalokról, segélytelefonszámokról (pl.: Kék Vonal Gyermek és Ifjúsági Telefonszolgálat, áldozatsegítő vonal bűncselekmény áldozatainak, stb.),
- a B.-A.-Z. Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kazincbarcikai Tagintézmény Sajószentpéteri Telephelye tevékenységéről és elérhetőségéről,
- családterápiás, párterápiás szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről,
- családok átmeneti otthonába történő bekerülés módjáról, lehetőségéről.

4.1.8 Adatok a szolgálat 2016. évi működéséről

	Sajószentpéter
Összes jelzések száma:	398
Egészségügyi szolgáltatótól:	31
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatótól:	18
Óvodától, bölcsődétől:	6
Közoktatási intézménytől:	216
Rendőrségtől:	20
Pártfogó felügyelőtől:	0
Állampolgártól:	31
Önkormányzattól, gyámhatóságtól:	76

Gondozási tevékenység adatai:

	Sajószentpéter
Alapellátottként gondozott	547
Védelembe vett gyermek (a Család és Gyermekjóléti Központ által bevonva a szociális segítő tevékenységbe)	61
“Tanácsadottak”:	318
Összes személy:	926
Családok száma összesen:	532

A szakmai tevékenység adatai (halmozott adat):

	Sajószentpéter
Családlátogatás:	1675
Információnyújtás:	7611
Segítő beszélgetés:	2922

Tanácsadás:	10975
Ügyintézéshez segítségnyújtás:	617
Konfliktuskezelés:	33
Kríziskezelés:	4
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez:	92
Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása:	1
Esetmegbeszélés:	113
Esetkonferencia:	9
Csoportmunka:	15
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés:	77

4.2 A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2016. évi szakmai tevékenységének összefoglalása

2016. január 1-től a jogszabályváltozásokat követően végbement a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás teljes integrációja, létrehozva a család- és gyermekjóléti szolgálatokat és gyermekjóléti központokat. A járási székhelyeken felállított gyermekjóléti központok feladatai körébe kerültek át a hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenységek (védelembé vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, stb.).

A Szolgálat tevékenysége során a környezeti tényezők negatív hatása, a folyamatosan tapasztalható elszegényedés, a családok nem megfelelő érték- és normarendszere, a következetlen nevelési elvek alkalmazása, a gyermekek testi-lelki elhanyagolása mellett komoly problémaként jelentkezett a gyermekek magatartásából adódó veszélyeztettség. A korábbi évekhez hasonlóan hangsúlyosan jelent meg a tankötelezettség megszegése, deviáns viselkedési formák (bűncselekmények elkövetése, kábítószeres fogyasztása, dohányzás). A szülők kevés minőségi időt töltenek el gyermekeikkel, ezért megnőtt a kortárs csoportok negatív hatása. A szülői és gyermeki kötelességtudat, valamint az együttműködés hiánya, a motivátlanság, a nem megfelelő kapcsolattartás sok esetben megnehezíti a feladatellátást.

4.3 A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása

Bölcsődei ellátás:

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését, gondozását végzi.

Településünkön a Sajószentpéteri Területi Szociális Központ szervezeti egységeként működik a bölcsőde. Engedélyezett férőhelyek száma : 26 fő

1. csoport : 20 hetes kortól - 3 éves korig :12 fő
2. csoport : 2 éves kortól - 3 éves korig:: 14 fő

2016-ban beíratott gyermekek száma : 49 fő

- ebből óvodába ment : 22 fő
- egyéb ok miatt kimaradt : 1 fő

Férőhely kihasználtság:

A beíratott létszámhoz viszonyítva 100 % -os kihasználtsággal működik.

A 26 főből 1 gyermek volt halmozottan hátrányos helyzetű.

2016-ban az előző évekhez hasonlóan továbbra is térítési díjmentes a bölcsődei gondozás.

Étkezési térítési díjfizetés:

- 100 % -os térítési díjat fizet: 6 fő,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő ingyenesen étkező: 1 fő,
- 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 2 fő,
- jövedelmi helyzet miatt ingyenesen étkező: 17 fő.

Nyitvatartási idő: a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését figyelembe véve reggel 6 órától délután 17 óráig, napi 11 órában látjuk el a gyermekeket. Meghosszabbított nyitva tartást nem igényeltek.

Az előzetes igényfelmérés és a fenntartóval történő egyeztetés után, a nyári szünet idejét, 3 hétre határoztuk meg.

A gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletét gyermekgyógyász szakorvos látja el, heti 4 órában.

A bölcsődevezető és a kisgyermekgondozók szakképzettek, továbbképzésük folyamatos.

A tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. A berendezés modern, esztétikus. Biztosítottak a gyermekek korának megfelelő játékok.

A szülőkkel az optimális együttműködésre törekszünk.

Ezt szolgálja: a családlátogatás, szülővel történő fokozatos beszoktatás, szülői értekezlet, üzenő füzet, hirdető tábla, szülőcsoportos megbeszélések, nyílt napok.

A bölcsődében a gondozási - nevelési ütemtervet az évszakok, ünnepek köré font feladatok alkotják.

Hagyományosan megrendezésre került a farsang, a gyermeknap és sor került az ünnepek (húsvét, karácsony) rendezvényeire.

5. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések

A beszámolási időszakban a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya a Gyermekjóléti Szolgálatnál 2016. novemberében végzett szakmai ellenőrzést, melynek során hiányosságot nem tárt fel, javaslattal nem élt.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A gyermekjóléti ellátásoknak hozzá kell járulni a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi-, és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez, családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

Ennek formái:

- ❖ a veszélyeztető tényezők megszüntetése érdekében gyakoribbá kell tenni a város területén tartandó bűnmegelőzési fórumokat, drog-prevenációs előadásokat.
- ❖ indokolt a háztartások gazdasági-pénzügyi gondjainak szakmai tanácsadással történő támogatása (esetlegesen klubok létrehozásával, előadások tartásával), továbbá
- ❖ a rászoruló fiatalok számára hasznos szabadidős programok szervezése (játsszóház, kulturális-, sportprogramok, stb.), az érintettek ösztönzése a programokon való részvételre, melynek célja a tudatos, célirányos tevékenységre nevelés.

6.1 A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők és az általuk elkövetett bűncselekmények száma 2016. évben

Sajószentpéter város közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciója 2005-ben készült el, melyet Sajószentpéter Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 9/2006.(I.26.) határozatával fogadott el.

A koncepció célja, hogy a korszerű társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő keretet biztosítson Sajószentpéter Város Önkormányzatának az alapvető emberi jogok érvényesítése, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a jogsértéseket előidéző okok és a sértetté válás veszélyének csökkentése, a bűncselekmények eredményes megelőzése, a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében tevékenykedők közötti célirányos párbeszéd megteremtésében kifejtett tevékenységhez.

Az Önkormányzat közbiztonsági, bűnmegelőzési feladatai rendkívül széleskörű, szerteágazó területet ölelnek fel.

A koncepció fontos elemei között szerepelt a bűnmegelőzésben érdekelt szervek, szervezetek, állampolgárok együttműködésének új alapokra helyezése, a közterületek rendjének fenntartása és hatékonyabb ellenőrzése, a lakosság személy- és vagyónbiztonságának megteremtése, az Önkormányzat felvilágosítási tanácsadói feladata a lakosság közbiztonság érzetének javításában, az időskorúak áldozattá válásának elkerülése.

A kábítószer-fogyasztás ellen egyre többet próbál tenni mind a város, mind a rendőrség (D.A.D.A. program). Az eredményesebb prevenció érdekében már nem elég a középiskolákban foglalkozni a témával, hanem már indokolt az általános iskolában elkezdni a felvilágosító munkát.

2009-től a Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskola minden tagintézményében iskolarendőr segíti a pedagógusok munkáját. A tanulók közvetlenül az iskolarendőrhöz fordulhatnak, ha segítségre van szükségük. Az iskola folyosóján postaláda van elhelyezve, arra az esetre, ha valaki nem szeretné nyíltan felvállalni a bejelentést. Az iskolarendőrök több alkalommal tartottak előadást a jogsértő magtartás (lopás, drogfogyasztás-, és terjesztés, garázdaság) következményeiről.

A családsegítők – 2016. évben is – rendszeres kapcsolatban álltak az iskolarendőrökkel.

Babály Mihály, a Kazincbarcikai Rendőrkapitányság bűnmegelőzési előadója a fenti témakörben szintén prevenciós jelleggel tájékoztatta a Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános iskola és az Ózdi SZC Pattantyús-Ábrahám Géza Szakképző Iskolájának tanulóit.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyében „Bűnmegelőzési kisbusz” járta az oktatási intézményeket. A Sajószentpéteri Kossuth Lajos Általános Iskolában a fiatalok biztonságos közlekedésével kapcsolatosan felvilágosító, bemutató előadást tartottak.

Az óvodás korosztálynak „Biztonságos közlekedés” címmel rajzpályázatot hirdetett meg a Megyei Rendőr-főkapitányság.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a korábbi évekhez hasonlóan 2016. év folyamán is a Sajószentpéteri Rendőrőrsrel közösen, bűnmegelőzési céllal megszervezte a szórakozóhelyek késő esti, illetve éjszakai ellenőrzését Sajószentpéteren egy alkalommal, a társult településeken a Sajóbábonyi Rendőrőrsrel közösen pedig 2 alkalommal került sor az együttes akcióra.

A „Csellengő” program keretében az iskolarendőrök és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai 2016. év folyamán 8 alkalommal tartottak ellenőrzést tanítási időben, a városban csavargó, a köznevelési törvényt megszegő gyermekek kiszűrésére.

A tanítási szünetekben, prevenciós jelleggel, a szabadidő hasznos eltöltésére játszóházat, kézműves-, és csoportfoglalkozást tartottak a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői a gondozási tevékenység során, a segítő beszélgetések keretében droprevenciós és bűncselekmény elkövetésének megelőzésével kapcsolatos kiadványokat bocsátottak szülők és gyermekek rendelkezésére. („Bűn küszöbén”, „Drogokról szülőknek”, „A bűn hálójában”).

A Sajószentpéteri Területi Szociális Központ és Bölcsőde intézményben különösen nagy hangsúlyt kap a bűnmegelőzés, a preventív tevékenység, az intézményvezető másoddiplomás képzés keretében megszerzett bűnmegelőzési koordinátor végzettséggel is rendelkezik.

Az intézményben az időseknek „Áldozattá válás megelőzése” címmel Nagy Géza rendészeti alosztályvezető tartott előadást.

A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők száma az elkövetett bűncselekmények alapján, illetékességi területünkön 2016. évben az alábbiak szerint alakult:

Bűnelkövetések száma: **2 eset**

- ebből a fiatalkorúak száma: **2**
- ebből a gyermekkorúak száma: **0**

Szabálysértések száma: **8**

- ebből fiatalkorúak száma: **3**
- ebből a gyermekkorúak száma: **5**

Sértetté válások száma: **0**

Kiskorúak veszélyeztetettsége (hány esetben): **5**

Fiatalkorúak veszélyeztetettsége (hány esetben): **5**

Családon belüli erőszak előfordulása (hány esetben): **2**

6.2 A bűnelkövetés okai

Az intézményi keretek között szervezett, a családokat is megszólító városi programok ellenére a többszörösen hátrányos helyzetű rétegek elérése nehéz. A családok aktív közreműködésének, érdeklődésének felkeltése jelentős szervezést igényel; motiváló tényezőként az anyagi jellegű előnyök kilátásba helyezése az elsődleges.

A hátrányos helyzetű családok tovább generálják önmaguk közül az iskolázatlan, szakképzetlen, munkanélküli réteget; nem alakul ki saját életük iránti felelősségtudat.

A környezeti tényezők, munkanélküliség mellett elsődleges problémák a gyermekek magatartásából adódó veszélyeztetettség, a deviancia (alkoholfogyasztás, drog és droghatású készítmények használata). Egyre jellemzőbb a szülői együttműködés hiánya is. Meghatározó a szülői és a gyermeki kötelességtudat hiánya, a céltalanság, jövőkép nélkülség, a negatív szülői magatartás, mely erőteljesen csökkenti a szociális segítő munka keretében történő gondozást.

A gyermekkorúakra a vagyon elleni bűncselekmények kategóriájába tartozó lopások a jellemzők. Az

elkövetők gyakran tisztában vannak a büntethetőség kategóriájával. Körükben elsősorban a rendezetlen családi élet, a szülők italozó életmódja, a magas arányú munkanélküliség adja a hátteret.

A fiatalok körében a garázda jellegű bűncselekményekben való részvétel jellemző. A cselekmények okaként meghatározó a fiatalos vérmérséklet, az agresszivitás, a vakmerőség, a fizikai erővel való kérkedés és visszaélés, egymás befolyásolása, az alkohol-, és drogfogyasztás kontrollátlansága. Ezen magatartások meghatározó tényezői: a csonka család, a családi kötelek megromlása és hiánya, a rossz anyagi körülmények, az alacsony iskolázottság és műveltség, a tapasztalatlanság és a bizonytalan értékrend. Új veszélyforrás az internet-, a világháló útján kontroll nélküli, ellenőrizetlen hozzáférés kábító hatású, tudatmódosító szerekhez, továbbá a családtagok nyugtató hatású gyógyszereihez, melyet gyakran alkohollal együtt fogyasztanak, tovább nehezítve az alapvető probléma kezelését.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok

- A meglévő szociális és gyermekvédelmi-, továbbá a kulturális-, sport-, szabadidős szolgáltatások fenntartása, fejlesztése.
- A szabadidős programok megvalósítására irányuló kezdeményezések önkormányzati támogatása.
- A civil szervezetek, a települési nemzetiségi önkormányzatok kezdeményezéseinek támogatása.
- A helyi szakemberek továbbképzésének biztosítása.
- A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése az oktatási-nevelési intézmények, a gyermekvédelmi szolgáltatások, az egészségügyi szolgáltatók és a rendőrség munkatársainak közreműködésével.
- A családsegítők munkájának támogatása az adományok fogadása és a rászorulóknak felé történő közvetítés megszervezéséhez.
- Az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés megszervezése, biztosítása.
- A bűnmegelőzést elősegítő helyi rendelkezések, szabályok, koncepciók felülvizsgálata.
- A településen szervezett Polgárőrség működésének támogatása.
- A közfoglalkoztatás megszervezése.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérjük a beszámoló megvitatását és annak elfogadását.

Sajószentpéter, 2017. április 18.